

שהרי בכור הוא קדשים, שאינם יכולים להיות דבר המלמד על אחרים בהיקש, כאשר הם עצמם נלמדים בהיקש!

ומתוצינן: בשר הבכור אינו נחשב ל"דבר הלמד מן ההיקש", משום ש**דם ובשר** — **חדא מילתא היא**. ודם עצמו, שאינו נזרק אלא בשעה שקיים הבית, לא נלמד מן ההיקש, אלא נאמר בו במפורש שקימו הוא רק כשיש מזבח.

שנינו במשנה: **קדשי קדשים חוץ לקלעים, קדשים קלים ומעשר שני חוץ לחומה:**

ומקשינן: **תנינא**, הרי כבר שנינו **חדא זימנא** [פעם אחת] דין זה שהאוכל מעשר שני חוץ לחומה לוקה, שהרי במשנה בתחילה הפרק אמר התנא: "ואלו הן הלוקין — **מעשר שני והקדש שלא נפדו**".

והרי האיסור לאכול מעשר שני שלא נפדה, הוא רק כשאוכלו חוץ לחומת ירושלים.

וכיון שכבר נשנה הדין של איסור אכילת מעשר שני חוץ לחומה, למה חזר התנא לשנות אותו כאן?

ומתוצינן: **אמר רבי יוסי בר חנינא: סיפא** [משנתנו, שהיא הסיפא של המשנה הקודמת, בתחילת הפרק], **מדברת במעשר שני טהור, וגברא טהור, דקא אכיל** [באדם

לימוד הלכות בקדשים, אי אפשר ללמוד בהיקש מדבר שהוא עצמו אינו מפורש בתורה אלא הוא דבר הלמד מן ההיקש, ממקום אחר.

ומתוצינן: **מעשר דגן** — **חולין הוא!** ובחולין למדים בהיקש אפילו מדבר שהוא עצמו דבר הלמד מן ההיקש⁽¹⁶⁾.

יט-ב ומקשינן: **הניחא למאן דאמר** שהכלל ש"בקדשים אין למדין היקש מדבר הלמד מן ההיקש", **בתר למד אזלינן** [נאמר על הדבר הלמד], והיינו, שקדשים אינם יכולים להילמד בהיקש מדבר שהוא עצמו נלמד מן ההיקש. הרי כאן, כיון שהדבר הלמד [מעשר שני] הוא חולין, ניתן ללמוד אותו בהיקש מדבר שהוא עצמו נלמד בהיקש.

אלא למאן דאמר שהכלל "אין למדין היקש בקדשים מדבר שלמד מן ההיקש", **בתר מלמד אזלינן** [נאמר על הדבר המלמד], שקדשים הנלמדים בהיקש אינם יכולים ללמד על דבר אחר בהיקש —

מאי איכא למימר?

כיצד אפשר ללמוד מעשר שני מהיקש לבכור? והרי הדבר המלמד על מעשר שני הוא בשר בכור, שהוא קדשים, וכיון שבשר בכור עצמו נלמד בהיקש מדם הבכור, הוא אינו יכול ללמד על מעשר שני בהיקש,

התורה כולה למדים למד מן הלמד חוץ מן הקדשים, אבל לרבי ישמעאל שהוא התנא של ברייתא זו אי אפשר לתרץ כן, לפי שהוא סובר בירושלמי (קדושין פ"א ה"ב) שבכל התורה אין למדים למד מן הלמד, ולשיטתו צריך לתרץ כמו שתירצו בגמרא במסקנא, שדם ובשר חדא

התרומה סובר שהאיסור לטמא לאכול הוא מפני שמטמא את הפירות, ומצא לזה סמך במשנה במע"ש (פ"ה מ"ב) עיי"ש.

16. עיין **ביפה עינים** (תמורה כא ב) שכתב, שתירוצ זה אינו אלא לדידן, שאנו סוברים שבכל

בין שאני טמא טומאת הגוף, והוא המעשר טהור.

בין שאני טהור, והוא המעשר טמא טומאת עצמו.

ומבארת הברייתא: והיכן מוזהר ב"לאו" על אכילה, שלא יאכלנו למעשר שני בטומאה, וכמו שאמרו במשנה שלוקה על זה (18) —

איני יודע מקום מסוים שמוזהר עליו בפירושו, שהרי מה שמביא הביכורים אומר "לא ביערתי ממנו בטמא" אינו אלא וידוי, אך אין זה מקור לאיסור. (19)

אלא, לומדים את אזהרתו מגזירה שוה, כמו שמסיימת הברייתא להלן: תלמוד לומר "לא תוכל לאכול בשעריך". עד כאן לשון הברייתא.

אבל לפני שמביאה הגמרא את סיומה של הברייתא, היא מפסיקה כדי להקשות:

הכיצד אמר רבי שמעון בברייתא שאינו יודע

טהור שאכל מעשר שני טהור] חוץ לחומה, שלוקה.

ואילו הרישא [המשנה הקודמת, בתחילת הפרק], מדברת במעשר שני טמא, ו[או] גברא טמא והמעשר שני טהור, וקא אכיל ליה בתוך ירושלים בלא פדיון, שלוקה משום שאסור לאכול מעשר שני בטומאה בירושלים, עד לאחר שיפדהו. (17)

והוינן בה: ומנא ליה למשנה לעיל דין זה, דמחייב עליה [על מעשר שני] משום טומאה אם אכלו בלא פדיון.

ומבארינן: דין זה נלמד מהא דתניא:

רבי שמעון אומר: כתוב בתורה בפרשת וידוי מעשר, שהוא מודיע על כך שנהג במעשר כהלכותיו:

"לא בערתי ממנו [לשון כילוי, כלומר לא נהנתי ממנו לא באכילה ולא בשתיה ולא בסיכה] בטמא" [דברים כו יד].

ודורש רבי שמעון שלשון "בטמא" משמע:

מילתא.

ללמוד איסור עשה, אבל לא לאו ללקות עליו.

19. הרמב"ם (פ"ג ממע"ש ה"א) כתב שהאוכל מעשר שני בטומאה לוקה, שנאמר ולא ביערתי ממנו בטמא. ותמה הרמב"ן בספר המצוות שרש ח' שמסוגיין משמע שמקרא זה אינו נחשב מקור לאיסור. ובישועות מלכו כתב שהרמב"ם ביאר ששאלת רבי שמעון היתה באיזה מקום אסור לאכול מעשר שני בטומאה, אם רק בירושלים או בכל מקום, ודוחק. ועיין בתוס' ביבמות עג ב, שהוכיחו מהסוגיא בפסחים כד א שהמקור מלא אכלתי ממנו, ואולי סבר הרמב"ם שהסוגיות חלוקות, ועיין דרך אמונה.

17. הרמב"ם (פ"ג ממע"ש) כתב שכל האיסור לאכול מעשר שני הוא רק בירושלים, וכתב הר"י קורקוס שמקורו כאן בסוגייתינו. אך בפירושו המשניות על משנתינו משמע שהמקור מהמשך הסוגיא לגבי אכילה חוץ לחומה, שרק במקום שנחשב "בשעריך" יש איסור מעשר שני, ועיין לקמן.

18. הריטב"א מבאר שמהודוי אין ללמוד שיש בזה לאו, משום שיכול להיות שאינו נאסר כלל באכילה בטומאה, אלא שהוא מתוודה שנשמר בו לפנים משורת הדין. או, שמהודוי אפשר

אזהרה מפורשת לאכילת מעשר שני בטומאת האדם?

והרי האיסור לאכול מעשר שני בטומאת הגוף של האדם — בהדיא כתיב!

שהרי יש אזהרה מפורשת על כך בתורה. דכתיב "נפש אשר תגע בו [באחד מן הטמאים באבות הטומאה שהוזכרו שם בפסוקים קודמים, ונעשתה "ראשון לטומאה"] וטמאה עד הערב. ולא יאכל מן הקדשים כי אם רחץ בשרו במים" [ויקרא כב].

ומבואר במסכת יבמות שהאיסור "לא יאכל מן הקדשים" האמור כאן, מדובר באכילת מעשר שני, ולומדים זאת מכך שכתוב כאן "כי אם רחץ במים", שאינו צריך הערב שמש, אלא מיד כשטבל ועלה, אוכל הוא ב"קדשים". ודין זה נהג רק במעשר שני, כי בשאר הקדשים, כגון תרומה או קדשי מזבה, אינו נטהר בטבילה גרידא אלא זקוק הוא גם לסיום היום, בהערב שמש.

אם כן, מצאנו אזהרה מפורשת לאדם טמא שאסור באכילת מעשר שני!

אלא, מבאר הגמרא: רבי שמעון, שאמר "איני יודע", כוונתו לשאול היכן יש אזהרה מפורשת לטומאת המעשר שני עצמו, שאסור באכילה — מניין?

ועל כך עונה הברייתא: שלומדים אזהרתו, מגזירה שוה,

דכתיב גבי מעשר שני "לא תוכל לאכול בשעריך" [דברים יב].

ולהלן גבי בכור בעל מום, הוא אומר

"בשעריך תאכלנו הטמא והטהור" [דברים טו כב].

ותנא דבי רבי ישמעאל, שיש ללמוד מ"תאכלנו הטמא והטהור", שאף על פי שלבכור בעל מום יש קדושה מסוימת, שמכוחה הוא אסור בגיזה ועבודה, כמו שדורשים בבכורות [טו א] מ"בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר", "תזבח" — ולא גיזה, "ואכלת" — ולא לכלבך, "בשר" — ולא חלב,

אפילו הכי, אדם טמא ואדם טהור אוכלין אותו בקערה אחת, ואין חוששין.

ומכאן אנו למדים שבכור בעל מום נאכל הן בטומאת הגוף [האדם], והן בטומאת עצמו [האוכל].

שהרי כאשר האדם הטמא אוכל ממנו, יש כאן אכילת בשר טהור בטומאת הגוף.

וכאשר האדם הטהור אוכל עמו לאחר שנגע האדם הטמא בבשר הבכור שבקערה, יש כאן אדם טהור האוכל את בשר הבכור כשהבשר טמא בטומאת עצמו.

וקאמר רחמנא, היאך טמא, דשרי לך גבי טהור, זה שאמר הכתוב "הטמא והטהור יאכלנו", ולימדך שהותר לאכול הן בטומאת האוכל והן בטומאת האדם, הוא דווקא התם, בכור בעל מום, שכתוב בו "בשעריך תאכלנו".

אבל הכא, במעשר שני, שנאמר בו "לא תוכל לאכול בשעריך" — לא תיכול! אסור לטמא לאכול עם הטהור. והיינו, שאסור לאוכלו, בין בטומאת עצמו ובין בטומאת הגוף.

וזהו מקור האזהרה לאיסור אכילת מעשר שני בטומאת עצמו.

וזהו שאמר התנא במשנה בתחילת הפרק, שאם אכל מעשר שני והקדש שלא נפדו, לוקה. לפי שהמשנה שם מדברת במעשר שני טמא שלא נפדה, שאסור באכילה אפילו בירושלים.

ומדייקת הגמרא: מזה שהתנא במשנה מדבר במעשר שני שלא נפדה, משמע, שאם רוצה, יכול לפדותו ואפילו בירושלים.

ואף על פי שמעשר שני טהור אינו נפדה בירושלים, משום שנאמר "כי ירחק ממך המקום, ונתתה בכסף" [דברים יד כד], מכאן שרק בריחוק מקום אתה פודה ולא בקירוב מקום. מכל מקום, מעשר שני טמא, פודהו אפילו בירושלים.

והוינן בה: **ומנא** לן דמעשר שני שנטמא, **בר פדייה הוא?**

ומבארין: **דאמר רבי אלעזר, מנין למעשר שני שנטמא, שפורין אותו אפילו בירושלים?**

תלמוד לומר בפרשת מעשר שני, "וכי ירבה ממך הדרך **כי לא תוכל שאתו**. ונתתה בכסף" [דברים יד].

ואין "שאת" אלא לשון אכילה.

שנאמר ביוסף, בשעה שישב לאכול עם אחיו במצרים, **"וישא משאות** [מנות] **מאת פניו**" [בראשית מג לד].

וכך הוא ביאור הפסוק: "כי ירחק ממך המקום", כשהמעשר שני הטהור נמצא חוץ לירושלים, ואין אתה יכול לאוכלו במקום שהוא נמצא שם, או "כי לא תוכל שאתו [לאכלו]", אפילו כשהמעשר שני נמצא בירושלים, אלא שאין אתה יכול לאוכלו משום שנטמא, בשני הענינים האלה – "ונתתה בכסף", יכול אתה לפדותו.

ומביאה הגמרא עוד לימוד מ"כי לא תוכל שאתו".

אמר רב ביבי אמר רב אסי: מנין למעשר שני טהור, שפורין אותו אפילו אם נמצא בפסיעה אחת חוץ לחומה?

כי אף על גב שנאמר "כי ירחק", שמשמע במקום רחוק, בכל זאת, כיון **שנאמר "כי לא תוכל שאתו"**, מלשון משאוי, שאינו יכול לנושאו ולהביאו לפנים מן החומה, לומדים מזה, שהכתוב לא תלה את היתר הפדיה בריחוק אלא בקושי שבנשיאתו. שכל זמן שיש עוד לעשות נשיאה והבאה לפנים מן החומה, אפילו אם נשאר רק מהלך של פסיעה אחת, עדיין יכולים לפדותו.

ומקשינן: והא **האי קרא "לא תוכל שאתו"**, **מבעי ליה** לדרוש ממנו **בדרבי אלעזר**, לענין מעשר שני שנטמא שיכול לפדותו אפילו בירושלים. ואם כן, האיך לומד רב אסי מפסוק זה שהיתר הפדיה תלוי בנשיאה ולא בריחוק מקום?

ומתריצין: אם הפסוק נכתב רק כדי לדרוש ממנו פדיה במעשר שני שנטמא, ואפילו בירושלים, **אם כן לימא קרא** [היה צריך לכתוב] **"לא תוכל לאוכלו"**, שהוא לשון של

אכילה בלבד.

מאי "שאתו"? מדוע כתבה התורה בלשון "שאתו", שהוא גם לשון של אכילה וגם לשון של משאוי, כדי לדרוש ממנו גם כדרב אסי.

ומקשינן: **ואימא כולו** [כל הפסוק], רק **להכי** [ללשון משאוי] **הוא דאתא**, ולדרוש בו רק כדרב אסי.

ומתריצין: אם הפסוק נכתב רק כדי לדרוש ממנו כדרב אסי, שהיתר הפדיה תלוי במשאוי ולא בריחוק מקום, ולא לדרוש ממנו דין פדיה במעשר שני טמא, **אם כן, לימא קרא** [היה צריך לכתוב] **"לא תוכל ליטלו"** שהוא לשון רק של משאוי.

מאי "שאתו"? מדוע כתבה התורה בלשון "שאתו", שהוא גם לשון של אכילה וגם לשון של משאוי? **שמע מינה**, שהתורה רצתה להשמיענו בלשון "שאתו", **תרתיה**, גם אכילה וגם נשיאה. ולכן דורשים את שתי הדרשות.

יתיב רב הנינא ורב הושעיא אפיתחא דירושלים, וקא **מבעיא להו**, האם יכול לפדות את המעשר שני כשהתחיל כבר להכנס לתוך חומת ירושלים, או לא?

פשיטא שאם **הוא**, האדם הנושא את המעשר שני, נמצא **בחוק**, **ומשאוי בפנים** חומת ירושלים, **שקלטוהו מחיצות** ירושלים למעשר שני, ושוב אינו יכול לפדותו,

אבל אם **הוא בפנים**, **ומשאוי בחוק** יש להסתפק, **מהו?** האם יכול עדיין לפדות את המעשר שני או לא.

תנא להו [שנה להם] **ההוא פבא כדבי רבי שמעון בן יוחי** לפשוט את ספיקם, מהפסוק **"כי ירחק ממך המקום"** [דברים יד כד], שלומדים משם שכדי לפדות את המעשר שני צריך שיהיה ירושלים רחוק **ממילואך** [מכולך], משום ש"ממך" משמע מכולך, ולכן באופן שגופו בפנים, אינו יכול לפדותו, כיון שאינו רחוק בכולו מירושלים.

בעי רב פפא: מה הדין אם האדם עומד בפנים חומת ירושלים, ו**נקיט ליה** [ואוחז] את המעשר שני מחוץ לחומה **בקניא** [בקנה] ארוך, **מאי?**

האם אומרים כיון שאינו על כתיפו, אינו תלוי בו, ואין הוא נחשב למילואו של המעשר שני, וכאילו מוטל משאו על הארץ מחוץ לחומה ונפדה. או שמא כיון שנוקטו בידו על ידי קנה, נחשב למשאוי וצריך שגם הוא יעמוד מחוץ לחומה, כדי שיוכל לפדותו.

ונשארת הגמרא בתיקו.

אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: מעשר שני **מאימתי חייבין עליו** מלקות אם אכלו חוץ לחומה?

משראה פני החומה! שנכנס כבר לירושלים.

ומה שכתוב במשנה שהאוכלו חוץ לחומה חייב מלקות, מדובר באופן שתחילה הכניסוהו לתוך ירושלים, ואחר כך הוציאוהו.

מאי טעמא, אינו חייב עליו עד שיכנס לירושלים?

משום **דאמר קרא "כי אם לפני ה' אלהיך**

תאכלנו" [דברים יב יח].

ובפסוק קודם כתיב "לא תוכל לאכול בשעריך".

ולומדים מזה, שרק כל היבא דקרינן ביה "לפני ה' אלהיך תאכלנו", שכבר נכנס למקום האכילה, אז קרינן ביה "לא תוכל לאכול בשעריך", שאסור לאוכלו חוץ לחומה.⁽²⁰⁾

אבל, וכל היבא דלא קרינן ביה "לפני ה' אלהיך תאכלנו", שעדיין לא נכנס למקום האכילה, אז לא קרינן ביה [לא נאמר בו] האיסור של "לא תוכל לאכול בשעריך".

מיתיבי ממה ששינונו בברייתא: רבי יוסי אומר: כהן, שעלתה בידו, שהחזיק בידו,⁽¹⁾ תאנה אחת⁽²⁾ של טבל⁽³⁾, ורצה להפריש ממנה תרומה כשהיא שלימה. וכל המפריש תרומה, צריך להקצות מקום מסויים ומוגדר לתרומה, משום שאמר הכתוב בתרומה "ראשית", ובכך לימד הכתוב שצריך להפריש את התרומה באופן שיהיו "שייריה ניכרין", דהיינו, צריך שיהיה ניכר לאחזר ההפרשה של התרומה מהטבל, היכן הם הפירות המתקנים [שהם "שייריה" של התרומה], והיכן היא התרומה. ודבר זה יתכן רק אם בשעת ההפרשה מגדירים בדיוק היכן הוא מקום התרומה, שאז ידוע היכן היא

אחת אין בו כזית.

ותירץ, שלסימן בעלמא נקט, שאם תמצא תאנה גדולה כזאת שיהא בתרומתה ובמעשרה כזית, ילקה.

ובפורת יוסף תירץ, שהברייתא סוברת כרבי שמעון הסובר כל שהוא למלקות.

3. נחלקו הראשונים בענין מעשר פירות:

א. שיטת רש"י (בברכות לו, א ד"ה גבי מעשר, ועוד מקומות) ותוספות (ר"ה יב, א ד"ה תנא, ועוד מקומות), שרק דגן תירוש ויצהר חייבים בתרומות ומעשרות מן התורה, ושאר פירות הם מדרבנן. וכן היא דעת הראב"ד (בהשגותיו פ"א ממעשר ה"ט) והרמב"ן והרשב"א (ב"מ פח, ב).

ב. דעת הרמב"ם (פ"ב מתרומות ה"א), שכל פירות האילן חייבים בתרומות ומעשרות מן התורה.

ג. דעת המאירי, שכל שבעת המינים חייבים בתרומות ומעשרות מן התורה, והובאה שיטה זו בשיטמ"ק (ב"מ פח, ב) בשם הראב"ד, וכתב שם הטעם, דגמר גזירה שוה "ראשית" "ראשית"

20. עיין לעיל הערה 17 שהרמב"ם למד מסוגיין גם לענין אכילת מעשר שני בטומאה שנאסר רק בירושלים, אך בדבריו משמע שאף אם נכנס ויצא מותר לכולו, ובכך שונה איסור אכילה בטומאה מאיסור אכילה חוץ לחומה שנאסר אף אם יצא אחר שנקלט, כיון שהאיסור לאכול בחוץ הוא על היציאה, מה שאין כן בטומאה שהאיסור בפנים, ולכן כשיוצא מותר, ועיין בכסף משנה (פ"ג ה"א, ובמנחת חנוך רפ"ב ג' ובחזון איש דמאי ג' סק"ב).

1. נקט "שעלתה בידו": א. לומר שהפרי תלוש, למעט מחובר שאין בו משום טבל, ב. לומר, כיון שהחשיבו לאכילה, לכן חל דין טבל אפילו בפרי אחד. ריטב"א. ואילו הראב"ד [המובא בשיטה מקובצת למסכת בבא מציעא נג א] מבאר שלקח תאנה אחת מהרבה תאנות.

2. הקשה בערוך לנו, איך לוקה על אכילת התרומה או מעשר שני של תאנה אחת, והרי אין בתרומה של תאנה אחת, שהוא אחד מארבעים בתאנה, שיעור "כזית", וכן המעשר שני מתאנה

מחוזן לגבולות ירושלים].

וכיון שלא תיקן את המעשר ראשון, שלא הפריש ממנו תרומת מעשר, נמצא שתאנה זו יש בה איסור טבל, של מעשר ראשון הטבול לתרומת מעשר, שלא הופרשה ממנו.

ולכן, אם **אכלה** הכהן לתאנה זו מבלי לתקנה, **לוקה אחת!** משום אכילת המעשר כ-א ראשון שהפריש בתוך תאנה זו, כיון שעדיין לא הופרש ממנו תרומת מעשר, ונמצא שאכל בתאנה זו מעשר ראשון הטבול לתרומת מעשר.

ואילו זר [ישראל] **שאכלה**, **לוקה שתיים:** א. משום מעשר ראשון הטבול לתרומת מעשר. ב. משום התרומה שבעוקצה, שאסורה לזרים.

ומוסיפה הברייתא: כל זה שאמרנו שחייב ישראל שתיים, הוא רק לאחר הפרשתו הבלתי מושלמת של הכהן. **שאיילו** אכלה ישראל לתאנה **בתחלה**, בהיותה טבל גמור, קודם שהפריש ממנה הכהן ממנו תרומות ומעשרות כלל, הרי אם **אכלה**, **אינו לוקה**

התרומה והיכן הם שייריה המתוקנים על ידי הפרשתה מהם. והוא הדין להפרשת המעשרות.

ולכן, עמד הכהן **ואמר: תאנה זו**, תהא **תרומתה** — **בעוקצה** [בצד זנבה].

מעשר ראשון — יהיה **בצד צפונה** של התאנה [אך לא הפריש מהמעשר ראשון תרומת מעשר].

ומעשר שני — יהיה לצד **דרומה**.

והיא, אותה שנה, היתה **שנת מעשר שני**, שהיא השנה הראשונה או השניה, או הרביעית או החמישית, למנין שנות השמיטה.

והוא, הכהן, היה עומד באותה עת **בירושלים**, שהיא מקום אכילת המעשר שני.

או שהיה זה בשנה שלישית או שישית למנין שנות השמיטה, שהיא **שנת מעשר עני**, ולכן במקום מעשר שני הוא הפריש מעשר עני, ואפילו הוא עומד **בגבולין** [בארץ ישראל

לשבעת המינים].

ד. בכפתור ופרח (פ"ג) הביא בשם הראב"ד, שבאמת אין חיוב מן התורה אלא על תירוש ויצהר, ולא בשאר פירות האילן, ומכל מקום אם קרא עליהם שם תרומה ומעשר בשאר פירות האילן חל עליהם שם תרומה ומעשר. (וראה חז"א שביעית סי' ז' סקכ"ה שהקשה על שיטה זו).

ומסוגייתנו, שנאמר בה שחייב מלקות על אכילת "תאנה" הטבולה לתרומות ומעשרות, הוכיח המאירי שגם שאר פירות האילן, ולא רק

תירוש ויצהר, חייבים במעשר מן התורה. אך לפי הראב"ד יש לומר שאין חיוב, אלא מדובר במקום שהפריש מעצמו.

והתוספות, הסוברים שאין תרומות ומעשרות מן התורה אלא רק בדגן תירוש ויצהר, כתבו (בר"ה יב, א ד"ה תנא), שלסימן בעלמא נקט תאנה, ונפקא מינה לתרומה דאורייתא. אי נמי, "לוקה" שאמרו כאן, הכוונה למכת מרדות.

ועיין עוד בחזון איש שביעית ז כה, וברוך אמונה, מעשר שני ב ה.